

Nieuwsbrief nr. 2

STICHTING KATHOLIEK ERFGOED

Karsveld, 24 december 2013

Beste lezers,

Hierbij als Kerstbrief de tweede Nieuwsbrief van Stichting Katholiek Erfgoed en Adrianus VI. Deze nieuwsbrief staat weer in het teken van de Adrianus VI lezing 2013 die op 30 november jl. plaatsvond. Een verslag van die lezing troffen jullie in de eerste Nieuwsbrief aan. Dit verslag is inmiddels ook op de website te vinden www.stichtingkatholiek erfgoed.nl.

In deze Nieuwsbrief treffen jullie de preek aan van mgr. Van Burgsteden, de hoofdcelebrant van de H. Mis die voorafging aan de Adrianus VI lezing. Tevens in deze Nieuwsbrief een signalering van een project. Dit keer de nieuwe mantel van de Sterre der Zee.

Met de organisatoren van de Adrianus lezing 2013 en degenen die hun interesse kenbaar hebben gemaakt om in 2014 mee te helpen om Adrianus VI verder uit te bouwen, zal op 21 januari 2014 de lezing geëvalueerd worden en zullen de nieuwe activiteiten voor 2014 besproken worden. Daar zal eind november 2015 in elk geval een tweede Adrianus VI lezing bij horen. Uit de enquête die na afloop van de Adrianus VI lezing 2013 werd gehouden kwamen (medische) ethiek & moraal en de verhouding christendom/islam als meest gekozen ideeën naar voren.¹

Andere mogelijke activiteiten voor 2014 zijn een deelname via Stichting Katholiek Erfgoed aan het project "Lange Leve de Kunst" van het Fonds Sluyterman van Loo en Stichting RCOAK, een zomerschool en een gezamenlijke bijeenkomst in het voorjaar met jonge christenen van oosterse kerken. Hierover volgt nadere informatie in een volgende nieuwsbrief na 21 januari 2014.

¹ Voor degenen die de lezing niet konden bezoeken is een deel van het enquêteformulier nog eens bijgevoegd, zodat ook zij hun voorkeur kunnen aangeven en hun eventuele interesse om mee te doen bij de organisatie van de Adrianus VI lezing kenbaar te maken.

Namens Stichting Katholiek Erfgoed en Adrianus VI voor zo meteen een zalig Kerstfeest en alvast een gelukkig 2014,

Maurice Essers

Boven: kerststal in de St. Martinuskerk in het Limburgse grensplaatsje St. Martens-Voeren, gefotografeerd op 23 december 2013. In de adventtijd wordt in de Sint-Martinuskerk het koor ingericht als een groot kersttafereel met stal, kribbe, en alles wat er traditioneel bijhoort. Het decor wordt verder aangekleed met gegevens van het dorpje: de watermolen, het viaduct met trein, een visser, lammetjes, kippen, en alle mogelijke dieren en planten. Eenzelfde soort kerststal kan enkele kilometers verderop worden bezocht in het plaatsje Blieberg (Plombières) in de provincie Luik.

1. Preek Mgr. Jan van Burgsteden S.S.S. bij de Adrianus VI lezing 30-11-2013

Mt.4, 18 – 22

Mk. 1, 16 – 20

Lk. 5, 1 – 11

Broeders en zusters,

Geruime tijd geleden werd ik uitgenodigd om vandaag aanwezig te zijn bij de Adrianus VI-lezing. Het is een prachtig initiatief. Mijn welgemeende waardering voor het geloofsgetuigenis dat jullie geven aan de samenleving.

Als Paus staat Adrianus in de successie van de apostel Andreas wiens feest wij vandaag vieren. Hij is hier bij ons, want heiligen hebben geen last van geografische- noch tijdsgrenzen. Zij zijn met ons tot het einde der tijden zoals Jezus zelf die voor Hij opsteeg naar zijn en onze Vader zei: “Ik ben met jullie tot het einde der tijden”. Verzekerd van de aanwezigheid van Jezus en de apostel Andreas zal er zegen rusten op deze dag en op jullie werk.

Broeders en zusters, het onderwerp van deze Adrianus-lezing is: een visie te geven op de katholieke sociale leer in het licht van ethisch ondernemen.

Mijn taak is het nu niet om een voordracht te houden over de sociale leer van onze kerk. Ik kan dat trouwens ook niet, ik ben geen geleerde en zeker niet op dit terrein.

Wel heb ik met interesse bijeenkomsten meegemaakt waarin de christelijke sociale leer werd belicht en haar actualiteit.

Broeders en zusters, wortels voor de sociale leer vinden wij zowel in het oude als in het nieuwe testament. Ik wil volstaan met enkele significante fragmenten uit het nieuwe testament in herinnering te brengen.

Bonum commune ofwel het algemeen belang

Ik denk aan de beschrijving van het leven van de eerste christenen in Hand. 2, 42 : karakteristiek voor hun leven was dat de nieuwbekeerden onderricht ontvingen van de apostelen en dat zij zich op die leer toelegden. Zij bleven eensgezind van geest. Tot die eensgezindheid behoorde ook de zorg voor de armen, die soms zover ging dat men zijn goederen in gemeenschap gaf. Even verderop wordt deze karakteristiek nog pregnanter aldus beschreven: “De menigte die het geloof had aangenomen was één van hart en ziel en er was niemand die iets van zijn bezittingen zijn eigendom noemde; integendeel zij

bezaten alles gemeenschappelijk. Dit zijn zowel de geestelijke als de stoffelijke goederen. De geestelijke en de stoffelijke goederen zouden zich voor ons tot elkaar moeten verhouden als oorzaak en gevolg.

Wij hoeven maar te denken aan Jezus die niets van zichzelf zijn eigendom noemde. Hij gaf zichzelf prijs. Hij geeft zichzelf prijs in de Eucharistie.

Mk. 12, 41 – 44

Jezus ging tegenover de offerkist zitten en keek toe hoe het volk koperstukken (geen zilverlingen) daarin wierp, terwijl menige rijke er veel in liet vallen. Er kwam ook een arme die er twee penningen ter waarde van een cent in wierp. Hij riep nu zijn leerlingen bij zich en sprak: Voorwaar Ik zeg u, die arme weduwe heeft het meest geofferd van allen die iets in de offerkist wierpen. Allen wierpen ze er iets van hun overvloed in, maar zij offerde van haar armoede al wat ze bezat, alles waar ze van leven moest.

Het geld in de offerkist werd besteed aan het onderhoud van de tempel en voor het levensonderhoud van weduwen, wezen en armen

Subsidiariteit

Handelingen 6 : De keuze van de diakens

Er waren in het begin onder de Joden, die het geloof hadden aangenomen, ook mensen die zich min of meer aangepast hadden aan de helleens-griekse cultuur en de bijbel in het grieks lazen.

Zij waren van mening dat bij de ondersteuning hun weduwen werden achtergesteld. De twaalf apostelen roepen dan de leerlingen in vergadering bijeen en zeiden: het past niet dat wij het Woord Gods verwaarlozen door de zorg voor de ondersteuning. Ziet dus uit, broeders, naar zeven mannen uit jullie midden van goede faam, vol van geest en wijsheid. Hen zullen wij dan met dit ambt = de zorg voor de ondersteuning = bekleden, terwijl wij onszelf blijven wijden aan het gebed (d.w.z. de sacramenten, vooral de eucharistie) en de bediening van het woord.

Hand. 15, 22 : er was een verschil van mening over de vraag of de heidenen die het nieuwe geloof hadden aangenomen de joodse besnijdenis moesten ondergaan. De apostelen en heel de gemeente komen in vergadering bijeen en bespreken deze kwestie. Zij nemen met zijn allen een besluit onder leiding van de Heilige Geest.

Solidariteit

In 2 Kor 8-9 gaat het over een grote hulpactie die Paulus op touw heeft gezet ter ondersteuning van de behoeftige christenen in Jeruzalem en Palestina. Er heerst daar een grote hongersnood.

Menselijke waardigheid

Brief van Paulus aan de christenen te Kolosse 3, 11 : Er is geen sprake meer van Griek of Jood, besnedene of onbesnedene, barbaar of Scyth, van slaaf of vrije mens. Daar is alleen Christus, alles in allen.

Broeders en zusters, in dit woord hebben wij beluisterd dat de 4 grondslagen van de sociale leer van onze kerk hun wortels hebben in de Schrift, althans rudimentair.

Onze paus Franciscus heeft in Evangelii gaudium ,de postsynodale exhortatie van de bijzondere synode over de nieuwe evangelisatie, een aantal paragrafen gewijd aan de sociale leer, waarin hij o.a. oproept tot:

*een Neen aan een economie van uitsluiting, een Neen aan de nieuwe afgoderij van het geld en een Neen aan een geld dat alles bestuurt en regelt i.p.v. te dienen.

*Luisteren naar het volk.

* Onderricht in de visie van de kerk op de sociale vraagstukken.

*Rechtvaardige verdeling van de goederen met een voorkeur voor de armen.

Tenslotte eindig ik met een citaat van de onlangs zaligverklaarde John Henry Kardinaal Newman: "De breuk met de wereld, kenmerk van een christelijke levenshouding, die door Christus en zijn apostelen werd geschetst, komt in allerlei bijzonderheden tot uitdrukking, die wij op vele plaatsen verspreid in de heilige Schrift vinden".

2. **Het Project:** een nieuwe mantel voor Onze Lieve Vrouw

Op 12 december jl. heeft een jury, bestaande uit onder meer pastoor Fons Kurris van de Maastrichtse Onze Lieve Vrouwe Sterre der Zeebasiliek en gouverneur Theo Bovens eindelijk de knoop doorgehakt in de wedstrijd voor een ontwerp voor een nieuwe mantel voor de Sterre der Zee. De Sterre der Zee krijgt een nieuwe mantel omdat het beeld in 2014 zeshonderd jaar bestaat. De wedstrijd is een initiatief van de broederschap, het dragersgilde en het kerkbestuur. De broederschap van Onze Lieve Vrouw viert in 2014 overigens eveneens feest, want deze traditionele broederschap bestaat dan 300 jaar.

De ontwerpen voor de wedstrijd werden ingediend door studenten van de Maastrichtse Academie voor Beeldene Kunsten. Tijdens hun bachelor-jaar hebben de studenten zich verdiept in de Maria-devotie, cultuur, historie, technieken, stoffen en coatings. De mantel moest bestendig zijn tegen invloeden van buiten, zoals regen en vuil, zodat de mantel gebruikt kan worden tijdens processies. Onze Lieve Vrouw draagt een mantel, zowel op haar vaste plek in de Merodekapel naast de basiliek als wanneer ze tijdens processies ordt gedragen. Van haar vijf mantels zijn er drie versleten.

Elf studenten maakten een miniatuurmodel. Van de elf creaties hadden de docenten er drie genomineerd. De drie genomineerden presenteerden hun ontwerp ten overstaan van de jury. De presentatie vond plaats in de kamer van de Broederschap. Winnares werd Claire-Marie Buffet, een Franse uitwisselingsstudente van de Academie Beeldende Kunsten. Zij ontwierp een blauwe mantel waarin met laser fijne patronen (bloemmotieven) zijn uitgesneden, waardoor een goudkleurige onderlaag zichtbaar wordt. De katholieke Claire-Marie gebruikte blauw als traditionele kleur van Maria en lelies (symbool van puurheid) voor de motieven. Tijdens de Paasprocessie in 2014 zal de mantel voor het eerst gedragen worden.

Boven: Claire-Marie tijdens de presentatie met haar ontwerp en rechts het genadebeeld met één van de bestaande mantels.

3. Enquete

Hieronder het enqueteformulier voor studenten en jonge professionals die de lezing niet konden bijwonen maar wel geïnteresseerd zijn in de activiteiten van Adrianus VI:

Voor een volgende lezing ben ik geïnteresseerd in de volgende thema's :

- *ethiek en moraal*
- *duurzaamheid/ ecologie / darwinisme*
- *kunst en cultuur*
- *verhouding christendom/islam*
- *anders, nl*

Zou je willen meewerken aan een volgende activiteit van SKE/Adrianus ?

Ja / nee

Naam en emailadres :

Student / werkend (doorhalen wat niet van toepassing)

Leeftijd:

Degenen die dat nog niet gedaan hebben kunnen het formulier e-mailen aan:

stichtingkatholiekervoergoed@kpnmail.nl
